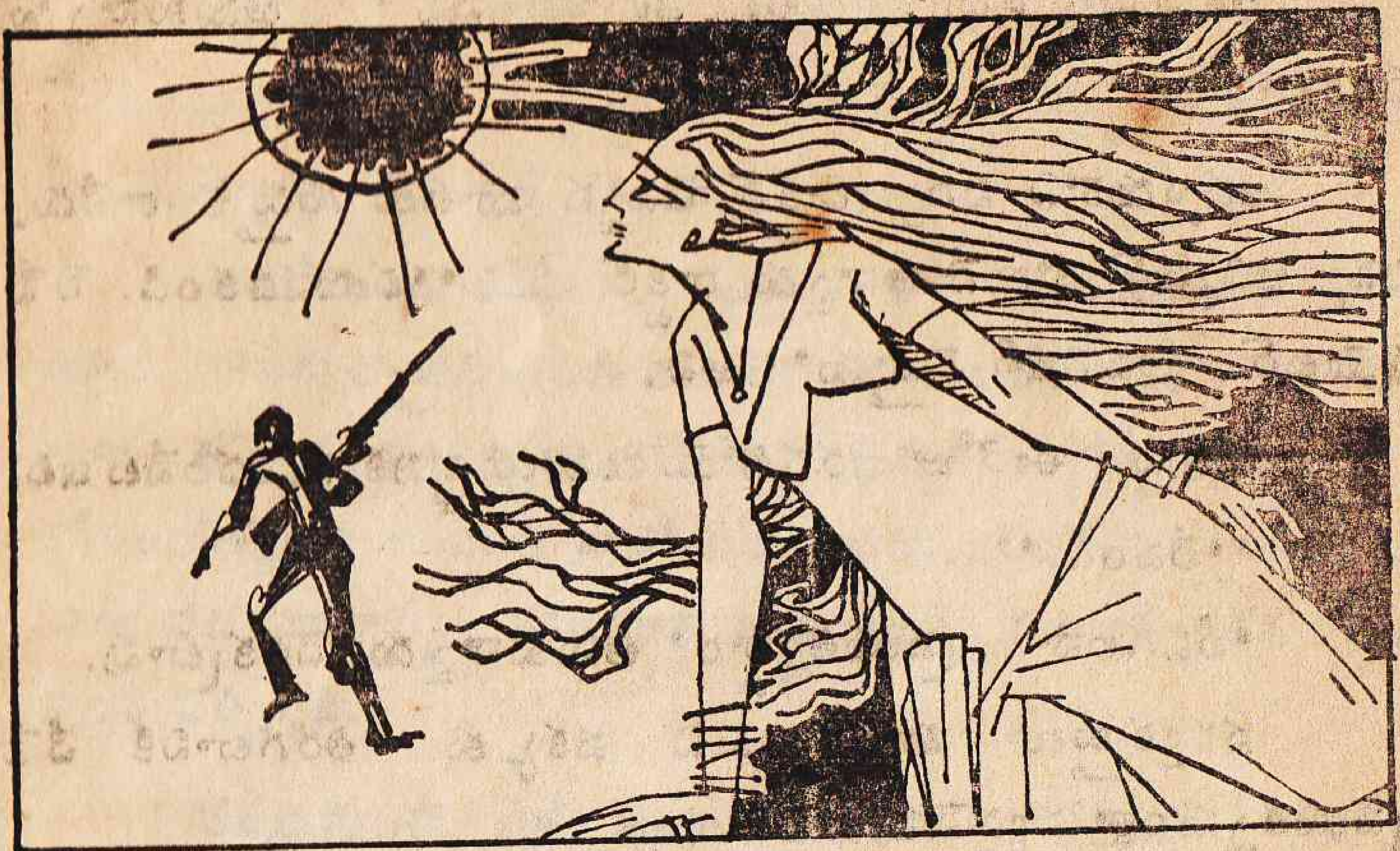

మౌనరాగం

"గంట అయిదు కొట్టింది, సాబ్! లేవండి."

బరువుగా ఉన్న కనురెప్పల్ని బలంగా ఎత్తి చూశాడు వెంకట్రావు.

తోటీ, వార్డుబోయ్ ఎవరి అస్త్రాలు వారి చేత్తో పట్టుకుని నించుని ఉన్నారు. పక్కన ట్రాలీ వుంది.

మళ్ళీ కళ్ళు మూతలు పడుతున్నాయి.

మెత్తటి పరుపు, వెచ్చటి దుప్పటి, మనుష్యుల మధ్య జీవితం— ఇవన్నీ కలిసి మత్తుగా, ఒళ్ళు తెలియని నిద్ర ఇస్తున్నాయి.

"ఆపరేషనుకు తయారు చెయ్యాలి. లేవండి, సాబ్!"

'అవును కదూ? ఈ వేళ ఆపరేషన్' అనుకున్నాడు వెంకటా్రవు.

అప్పుడుకాని నిన్న డాక్టర్ చెప్పిన మాటలు గుర్తుకు రాలేదు. నిన్న అడ్మిషన్ కాగానే అన్నాడు డాక్టర్ — "భయపడకండి. రేపే థియేటర్. ఆపరేషన్ చేస్తాను" అని.

అవును. ఈరోజు జరగబోయే మహాయజ్ఞానికి సమిధలవేట ఇది.

"లేవండి."

'లేవగలనా? ప్రయత్నిద్దాం' అనుకున్నాడు వెంకట్రావు.

సర్వశక్తులూ కూడగట్టుకుని పక్కకు తిరగటానికి చేసే ప్రయత్నమంతా వ్యర్థమైపోయింది.

తనకు తెలుసు — తను లేవలేడు.

తనకు తెలుసు — తను బతకడు.

ఇవన్నీ తెలిసీ బతకటానికి ఎందుకీ వృధా ప్రయత్నం?

అది జీవి లక్షణం. పుట్టిన ప్రతి ప్రాణీ బతకటానికి చేసే ప్రయత్నం. పెనుగులాట.

'పెరిటోనిటిస్.'

ఆ పేరులోనే ఉంది ప్రమాదం. భయంకరమైన ఈ రోగం నుంచి బయటపడాలంటే ఎంతో పరిణతి చెందిన వైద్య పరిజ్ఞానమంతా సాయపడితే తప్ప వీలుకాదు అందుకే వెంటనే ఆపరేషన్ చెయ్యాలన్నాడుడాక్టర్. అవును, ఆపరేషన్ అవసరం కాబట్టే తను ప్రాణాలకు తెగించి వచ్చి ఈ హాస్పిటల్‌లో చేరాడు. చేరాడు కాబట్టే ఈ కర్మకాండ అంతాను.

హాస్పిటల్‌లో చేరడానికి తను పడ్డ అవస్థ తలుచుకుంటే — ఈ దేశాన్ని మార్చగలమా, అసలు మారుతుందా అనిపిస్తుంది.

ఆటోలో వచ్చి కాజువాల్టీ డిపార్టుమెంటు ముందు దిగాడు. అవుట్ పేషెంటుకు వెళ్ళాలి. వెళ్ళే స్థితిలో తను లేడు. ఎవరైనా తన్ను నడి పించుకెళ్ళాలి. లేదా వీల్ ఛెయిర్‌లో వెళ్ళాలి.

ఎంతోమంది తోటీలూ, ఆయాలూ తన ముందునుంచే వెళ్ళిపోయారు. 'ఒక చక్రాల బండి కావాలి' అని ఎంతమందితో మొరపెట్టుకున్నా తన్నెవ్వరూ పట్టించుకోలేదు. ఏమిటీ దౌర్భాగ్యం? ఎవరి కోసం వీళ్ళంతా? ఎంత వాపోయినా ప్రయోజనంలేదు. ప్రజలు అలవాటు పడ్డ మార్గాన్నే, తను కూడదనుకుంటున్న మార్గాన్నే తనూ నడవవలసి వచ్చింది.

పక్కనుంచి ఒక ఆయా వెళుతోంది. జేబులో చేయిపెట్టి చూశాడు. కాగితం నాలుగు మడతల రూపంలో తగిలింది. తనకున్న ఆస్తి, ఎవరికైనా తను ఇవ్వగలిగే ఆస్తి ఆ రూపాయి మాత్రమే! దాన్ని పైకి తీసి ప్రదర్శించి, "ఆయా! ఇది పుచ్చుకుని నన్ను ఒ. పి. కి తీసుకెళతావా?" అనడిగాడు.

ఆమె తడుముకోకుండా — "ఏక్ మినిట్, సాబ్" అని వెళ్ళిపోయి, వీల్ ఛెయిర్‌తో తిరిగివచ్చింది.

డాక్టరు పరీక్ష చేశాడు.

వైద్యశాస్త్రం ఎన్ని విధాల పరీక్షించమనీ ఆదేశించిందో అన్ని విధాల పరీక్షించాడు.

"ఇటీజ్ వెరీ సీరియస్. ఆపరేషన్ ఈజ్ ఇనెవిటబుల్" అన్నాడు పక్కనున్న జూనియర్‌తో.

"అడ్మిషన్ ఈజ్ నెససరీ."

"దట్సోకే. బట్ బాస్ ఈజ్ నాట్ ప్రెజెంట్." తన అశక్తతను వ్యక్తం చేశాడు.

"మరేం చేస్తారు?"

''మెడికల్ కేసని తోసేద్దాం.''

''పాపం!'' అన్నాడా జూనియర్.

తన నిర్ణయానికి ఆలంబనం చేకూర్చుకుంటున్నాడు అసిస్టెంటు సర్జన్.

''ఏ వూరయ్యా నీది?'' అడిగాడు వెంకట్రావును.

''భద్రాచలం.''

''మరిక్కడి కెందు కొచ్చావు?''

''రోగం బాగు చేయించుకోవాలని.''

కాస్సేపు ఆలోచించాడు డాక్టర్.

''ఇప్పుడొక సూది ఇస్తారు. అది తీసుకుని మళ్ళీ సోమవారం కనిపించు.''

'నాకిక్కడ ఎవరూ లేరండి'

''మరేం చెయ్యం? ఇక్కడ బెడ్సకూడా లేవు.''

అతని వేడికోలుకు అంతకంటే సమాధానం లేనట్టు తన ధోరణిలో తను వెళ్ళిపోయాడు. చేతులు కడుక్కుని, తెల్లటి బొచ్చు తువాలుతో ఒయ్యారంగా చేతులు వత్తుకుని కుర్చీలో కూర్చున్నాడు. అతని ఆజ్ఞ అనుసరించి జూనియర్ ఏదో చీటీ వ్రాసి తోటీ చేతికిచ్చాడు. అతను బలవంతంగా కుర్చీలో కూర్చోబెట్టి బయటకు నడిపించాడు వెంకట్రావుప. బయట బల్లమీద కూలేసి తన దారిని తను పోయాడు. తనలాంటి వాళ్ళే ఎంతోమంది తన స్థితిలోనే వెళ్ళిపోయారు. తను మాత్రం ఆ బల్ల వదలలేదు.

రోగులు క్రమంగా పలచబడిపోతున్నారు.

తన చావు ఆ బల్లపైనే అనే నిర్ణయానికి వచ్చాడు వెంకట్రావు.

పక్కనే ఒక నర్సు పోతూ అడిగింది_''ఏమయ్యా, పొద్దుటి నించీ ఇక్కడే వున్నావు, చూపించుకోలే?'' అని.

సమాధానంగా చేయెత్తి ఆమెను దగ్గరకు పిలిచాడు. విషయ మంతా చెప్పాడు.

"రోగం ప్రమాదకరమైందని వాళ్లు అనుకోగా విన్నాను, సిస్టర్! ఆపరేషన్ చెయ్యకపోతే చచ్చిపోతాననికూడా అన్నారు."

"మరెందుకు అడ్మిట్ చేసుకోలేదు?"

"ఏమో! అది వాళ్ళకే తెలియాలి!"

ఆమె లోపలి కెళ్ళిపోయింది. పది నిమిషాల తరవాత డాక్టర్‌తో తిరిగి వచ్చింది.

"ఇతనేనా? లాభంలేదు, సిస్టర్! బాస్ లేరు. అడ్మిట్ చేసుకుంటే ఆయన కోప్పడతారు."

"అలాంటప్పుడు మీరు ఒ.పి. లో ఎందుకు కూర్చోవాలి, కూర్చున్నప్పుడు మీకూ కొన్ని హక్కులూ, బాధ్యతలూ ఉంటాయి. చచ్చిపోతున్న పేషెంటును రక్షించలేకపోయాక ఇక మన వృత్తి ప్రయోజనం ఏమిటి?"

ఆమె ముందు తలవంచక తప్పింది కాదు.

హక్కులూ, బాధ్యతల ప్రసక్తి రాగానే తనేదో ఓడిపోతున్న వాడులా, ఓడిపోకూడదనే నిర్ణయం తీసుకున్న వాడులా కనిపించాడు.

"ఆల్‌రైట్! ఐ విల్ టేక్ ది రిస్క్."

అలా అడ్మిట్ అయ్యాడు.

కావలిసిన కర్మకాండంతా కానిచ్చి చేతులు చాపారు వాళ్ళిద్దరూ. ఏముంది తన దగ్గర? సణుక్కుంటూ వెళ్ళిపోయారు.

ఆ వేళ జరగవలసిన మొట్టమొదటి ఆపరేషన్ తనది.

తొమ్మిది గంటలకే శవంలా పడుకోబెట్టి ట్రాలీలో థియేటర్‌కు లాక్కుపోయారు.

ఆపరేషన్ థియేటర్ డెట్టాల్, ఈథర్ వాసనలతో గుబాళిస్తోంది.

పరికరాలు సిద్ధంచేస్తున్న సిస్టర్ల హడావిడి కళ్ళ ముందు కన పడుతూంది. స్టెరిలైజ్ చేసిన కావిరంగు తెల్ల బట్టలు వేసుకుని అటూ ఇటూ తిరుగుతున్నారు. జూనియర్ డాక్టర్లు. రోగుల తాలూకు మనుష లంతా బయట భయం భయంగా కూర్చుని, కూర్చోలేకా అటూ ఇటూ తిరుగుతూ కొంతమంది వేచిఉన్నారు.

అకస్మాత్తుగా అసిస్టెంట్ మాటలు వినిపించాయి.

"బాస్ వచ్చే వేళయిందీ, ఇక సిద్ధం చెయ్యండి."

చక్రాల ట్రే మీద సిలిండర్ దగ్గరి కొచ్చింది. ఎనిస్తీషియా ముక్కుదగ్గర పెట్టి, "బాగా పీల్చు" అన్నాడు అనీస్తిటెసు.

ఒక బలమైన, బరువైన ఉచ్ఛ్వాస!

అంతే.

అంతా తేలికై దూదిపింజలా ఎక్కడికో తేలిపోతున్నట్లూ, ఏవో అర్థంకాని పలకరింపులూ, గుసగుసలూ, నవ్వులూ, ఏమీ తెలి యని కోలాహలం.

ఆ తరవాత ఏమైందో తెలియదు.

స్పృహ వచ్చేటప్పటికి తను వార్డులో పక్కమీద ఉన్నాడు.

పొట్ట తడిమి చూసుకున్నాడు. ఎక్కడా ఆపరేషన్ చేసిన జాడ ల్లేవు. బాధా లేదు.

తలనొప్పి. నాసియా.

తెలివి వచ్చిందని తెలిశాక తోటీలు మళ్ళీ ఓ ట్రాలీ తీసుకొచ్చి ఎక్కించారు.

"ఎక్కడికి?"

"మెడికల్ వార్డుకు."

"ఎందుకు?"

"ఇది మెడికల్ కేసు. ట్రాన్స్ఫర్ చేశారు."

మెడికల్ వార్డు అశుద్ధ చేయబడ్డ మునిసిపల్ మార్కెటులా ఉంది. ఎక్కడా నించోటానికి స్థలం లేదు. మంచానికీ, మంచానికీ మధ్య ఖాళీస్థలంలో పరుపులు వేసి రోగుల్ని పడుకోబెట్టారు. ఖాళీగా ఉన్న ఒక నేలపరుపు మీద వెంకటావ్రువును పారేసి వెళ్ళిపోయారు.

ఒంటిగంట ప్రాంతంలో వచ్చాడు ఫిజీషియన్. అతని వెనుక గొర్రెల మందలా పెద్ద పటాలం. వెంకటావ్రువును నానాహింసలూ పెట్టి గాని వాళ్ళు వదల్లేదు.

మూడుగంటల వరకూ ఎవరి జాడా లేదు. వార్డు స్టాఫ్ మారుతూన్న హడావిడి తప్ప అక్కడ ఎలాంటి అలికిడీ లేదు.

మూడున్నరకు సిస్టర్ వచ్చి ఏదో గోళీలు ఇచ్చింది. తీరా చూస్తే అవి మల్టీవిటమన్‌వి. గ్లాసుతో ఎర్రనీళ్ళు పట్టుకుని నిలబడి ఉంది సిస్టర్.

"సిస్టర్! నా కేసు షీట్ ఒకసారి చూడనిస్తారా?"

"ఎందుకు"

"ట్రీట్‌మెంట్ ఏం రాశారో చూస్తాను"

"పేషెంట్ అవన్నీ చూడకూడదు" అని కాస్సేపాగి "రాసిన మందులు ఇవ్వటం లేదనా మీ అనుమానం?" అంది.

"అదికాదు. మిమ్మల్ని నే నేం తప్పు పట్టటం లేదు. వెర్నొరేషన్ కేస్‌కు ట్రీట్‌మెంటు మొదలు పెట్టే తీరు ఇది కాదేమోనని నా అనుమానం."

"మరెలా?"

"వెంటనే గ్లూకోజ్, సెలైన్ ఇవ్వాలి.

'ఇంకా....'

'లో బ్లడ్ ప్రెషర్ అని మీరే నోట్ చేసుకున్నారుగా?'

'అవును. అందుకే ఆపరేషన్ చెయ్యలేదని సర్జికల్ వాళ్ళు రాశారు'

'మరి అలాంటప్పుడు బి. పి. పెంచటానికి సెలైన్‌లో ఎడ్రినాలిన్ ఇవ్వాలిగా?'

'ఇవన్నీ మీ కెలా తెలుసు?'

'నాకెలా తెలుసున్నది కాదు సమస్య. మీకెందుకు తెలియ లేదని.'

'మీకు నేనేం చెప్పలేను. డ్యూటీ డాక్టర్ వచ్చాక పంపిస్తాను మాట్లాడండి.'

ఇచ్చిన టాబ్లెట్స్ వెనక్కి తీసుకుని, బండి తోసుకుని అవతలి బెడ్ దగ్గరి కెళ్ళిపోయింది.

నర్సు తన రౌండ్సు పూర్తిచెయ్యకముందే డాక్టర్ వచ్చి నట్టుంది.

'డాక్టర్! ప్లీజ్ సీ బెడ్ నంబర్ ఫార్టీత్రీ' అని పిలిచింది.

'ఎనీథింగ్ సీరియస్?'

'ఇట్ సీమ్స్ సో'.

డాక్టర్ వచ్చింది.

'డాక్టర్! ప్లీజ్ కమ్ విత్ కేస్ షీట్' అన్నాడు వెంకట్రావు.

డాక్టర్ కాసేపు ఆలోచించి, వెనక్కి వెళ్ళి కేస్ షీట్‌తో తిరిగి వచ్చింది.

'మీ పేరు వెంకట్రావనుకుంటాను?'

'అవును'

ఆమె ముఖంలోకి చూశాడు.

ఆమెకూడా అప్పుడే పేషెంట్ ముఖంలోకి చూసినట్టుంది.

'లీల!' అనుకున్నాడు.

'రాధా!' అంది డాక్టర్ లీల నెమ్మదిగా.

'ష్! . . . నాపేరు వెంకట్రావు.'

రోగులంతా మధ్యాహ్నపు భోజనాలు ముగించుకుని నిద్రలోకి జారుకుంటున్నారు.

నర్సు తన స్థానంలో స్థిరపడిందని తెలుసుకున్నాక దగ్గరగా పక్కమీద కూర్చుంది డాక్టర్ లీల.

'ఏమిటి, రాధా?'

'టైఫాయిడ్ వచ్చింది.'

'ఎప్పట్నుంచి?'

'ఆరోజు నీదగ్గర్నుంచి వెళ్ళిపోయినప్పట్నుంచి'

'వర్షంలో తడిశావు కదూ?'

'ఆఁ. బాగా!'

ఆమె నిట్టూర్చింది.

'లే, బెడ్ మీంచి. ఇక్కడ లేని పోని హంగామా చెయ్యకు.' హెచ్చరించాడు.

'రాధా ...' ఆమె కళ్ళలో నీళ్ళు సుళ్ళు తిరగటానికి సిద్ధంగా ఉన్నాయి. లేచి నిలబడింది.

ఆ రోజు....

చీఫ్ ఇంజనీర్ రఘుపతినాయుడు రామప్ప చెరువు దగ్గర గెస్ట్ హౌస్‌లో విడిది చేశారు. ఆయనకి పదిరోజుల క్రితమే గుండెపోటు వచ్చింది. అందుకే ఆయన ఏకైక పుత్రిక డాక్టర్ లీలకూడా ఆయనతో కాంపుకి వెళ్ళింది.

ఇంజనీర్‌గారు బయట వరండాలో కూర్చున్నారు. వర్షంలో ఆయన ముందు విశాల సాగరం పొగ మంచులో కాశ్మీర్ డాల్ సరస్సులా కనిపిస్తూంది. పలచటి తెరలోంచి కనిపించినట్టు ప్రకృతి అంతా వర్షంలో మసక మసకగా, మనోహరంగా తోస్తూంది. హుషారుగా లేచి పచార్లు చెయ్యటం ప్రారంభించారు. చల్లని తేమగాలి రివ్వున ముఖానికి కొట్టే టప్పటికి పళ్ళు జివ్వున లాగినట్లనిపించి, 'అమ్మా లీలా!' అని పిలిచాడు.

'ఏం, నాన్నా?'

'కొంచం అగ్గిపెట్టె తెచ్చిపెట్టు, తల్లీ!'

అప్పటికే బయటికి వచ్చేసింది లీల.

'సిగరెట్లు కాల్చవద్దని ఎన్నిసార్లు చెప్పాలి, నాన్నా?'

'అబ్బే! నేను కాల్చటం లేదే!'

'మరి అగ్గిపెట్టెందుకు?'

'ఊరికేనే, తల్లీ... నీ కెందుకు? ఇచ్చేసి లోపలి కెళ్ళిపో, లీలా!'

'నా దగ్గరా, నాన్నా, నీ అబద్దాలు? నేను డాక్టర్ని.'

'అదే నేను చేసిన తప్పు.'

'ఏమిటి?'

'అదే... నిన్ను డాక్టర్ని చెయ్యటం. శుభ్రంగా పెళ్ళి చేస్తే ఈ పాటికి మనమళ్ళతో హాయిగా కాలక్షేపం చేసే వాణ్ని.'

పెళ్ళి మాట రాగానే ఆమె మనసులో ఒక మెరుపు మెరిసినట్లయింది. ఆ వెంటనే పిడుగులాంటి భయమూ ఆమె గుండెల్ని కుదిపేసింది.

రాధాకృష్ణ ఎక్కడున్నాడో! ఈ వర్షంలో, చలిలో ఏ కొండ గుహలోనో లేక ఈ వర్షంలో తడుస్తూ ఏ అడవిదారుల వెంబడో తిరుగుతూ ఉంటాడు అనుకుంటూ అలవోకగా అలా ఆ కొండ వైపు చూసింది. ఆమె చూపుకి అడుగున పాడుపడిన ఆలయమంటపం, దాని వెనక కాలువ, స్లూయిస్, ఆ పైన ఎత్తయిన కొండ, దట్టంగా అలుముకున్న చెట్టూ, చేమా....

కొండ చరియలో, చెట్లమధ్య నుంచి లతల్ని, తుప్పల్ని తప్పించుకుంటూ దిగుతున్న ఒక ఆకారం తెర వెనక మెదులుతున్న నీడలా కనిపించింది.

'నాన్నా! ఇదిగో అగ్గిపెట్టె.'

'ఈ ఒక్కసారికే, తల్లీ! చలి వణికించేస్తోంది.'

'ఈ చలిలో కూర్చోవడమెందుకు, వణికిస్తోందని సిగరెట్లు కాల్చడమెందుకు? పదండి, లోపలికి.'

బలవంతంగా లాక్కుపోయి మంచం మీద పడుకోబెట్టి దుప్పటి కప్పింది.

'వర్ష తగ్గేవరకూ మీరు పక్క మీంచి లేవకూడదు.' అని మళ్ళీ బయటికి వచ్చేసింది.

ఆ ఆకారం క్రమంగా ఆసన్నమైంది. పొట్టిచేతుల కాకీ చొక్కా, నిక్కరూ, వానకు తడిసి నల్లగా కనిపిస్తున్నాయి. వెనక బరువైన కిట్‌తో అతను కొంచెం ముందుకు వంగి నడుస్తున్నాడు.

ఆమె గుండెలు ఝల్లుమన్నాయి.

పది నిమిషాల్లో అతను పైకి రానే వచ్చాడు.

'రాధా....'

'ఏం, లీలా, ఆశ్చర్యంగా ఉందా?'

'ఆశ్చర్యం కాదు. కలలోలా ఉంది. ఇప్పుడే గుర్తుకు వచ్చావు. అటు చూస్తే ఒక ఆకారం కనిపించింది. అది నువ్వే కావటం .... అవును, నీకెలా తెలుసు?'

'రోగిష్టి తండ్రిని ఏ కూతురైనా— అందులోనూ డాక్టరైన కూతురు వదిలి పెడుతుందా?'

'నాన్నగారి కొంపు తెలుసా?'

'సి. ఇ. గారి కొంపు రహస్యం కాదుగా?'

'అరే! పూర్తిగా తడిసిపోయావు. టవల్ తెస్తానుండు.'

'వద్దు. ఉండు.' ఆమె చెయ్యి పట్టుకున్నాడు.

'ఏమిటి ఇంత వేడిగా ఉంది? అమ్మో! ఎంత టెంపరేచర్!'

'నా టెంపరేచర్ కేంలే. ఆవతల చచ్చిపోతున్నారు. ఉదయం కాల్పుల్లో ఇద్దరికి గుండు దెబ్బలు తగిలాయి. ఏంటీ బయాటిక్స్ లేవు. ఏమైనా తెచ్చావా?'

'ఇస్తాను. ముందు నువ్వు తల తుడుచుకో, ఒక ఇంజెక్షనిస్తాను.'

'నా గురించి విచారించకు, లీలా.... అవతల చాలా ప్రమాదం.. ఎక్కువ సేపు ఇక్కడ ఉంటే నేను పట్టుబడక తప్పదు.'

ఆమె లోపలి కెళ్ళింది.

'ఎవరితో, లీలా, మాట్లాడుతున్నావు?'

'వాచ్‌మన్ కొడుక్కి జ్వరంగా ఉందట నాన్నా' అని సమాధానం చెప్పి మందుల పెట్టెతో బయటికి వచ్చేసింది.

అతను మరేం మాట్లాడలేదు. ఆమె వైపు ఆప్యాయంగా చూసి మందులు కిట్‌లో వేసుకుని వెళ్ళిపోయాడు....

* * *

డాక్టర్ లీల కేస్ షీట్ పరీక్షించింది.

'టైఫాయిడ్ రెండు సార్లు తిరగబెట్టింది. పెర్ఫొరేషన్ అయి పెరిటోనిటిస్ డెవలప్ అయింది. లో బి. పి. ఎనిమిక్. హైలీటాక్సిక్ రాడికల్ మెథడ్ పనికి రాదు. ఆపరేషన్ ఆపివేయబడింది. కన్జర్వేటివ్ పద్ధతిలో ట్రీట్‌మెంట్ రికమెండ్ చేయడమైంది. ట్రాన్సఫర్ టు మెడికల్ వార్డ్.'

'సిస్టర్!'

'ఎస్, డాక్టర్;'

'వన్ సెలైన్ బాటిల్ విత్ ఎడ్రినాలిన్.'

గ్లూకోజ్ సెలైన్ ఇచ్చి 'క్లోరోమైసిన్ అర్జెంట్' అంది.

'నో, డాక్టర్. నాట్ అవైలబుల్.'

'పోనీ, గారామైసిన్?'

'చూస్తాను ....'

'తెలిసి ఉండీ ఇంత అశ్రద్ధ ఎందుకు చేశావు?'

'మేం అశ్రద్ధ చెయ్యం. అనివార్యం అయితే తప్ప''

ఆమె కళ్ల నీళ్ళని బలవంతంగా అపుకుంటున్నట్లు బరువుగా ఉన్నాయి. యిద్దరూ ఒకళ్ళ నొకళ్లు చూసుకుంటున్నారు.

'బెంగగా ఉందా!'

'నీకు లేదా?'

'ఊహుఁ—'

'రాతిగుండె!'

సిస్టర్ ఇంజక్షన్ తెస్తూంది. గబుక్కున కళ్ళొత్తుకుని సిరంజ్ అందుకుని ఇంజక్షన్ ఇచ్చింది. ఖాళీ సిరంజ్ తీసుకుని వెళ్ళిపోయింది సిస్టర్.

'ఎంతకాలం ఇలా చావు బ్రతుకులమధ్య పోరాటం?'

'ఈ వ్యవస్థ మారేవరకూ—'

'మారకపోతే;'

'మారి తీరుతుంది. మారకపోతే చస్తుంది. చచ్చిన ఈ సమాజం స్థానంలో నవ సమాజానికి పునాదులు లేస్తాయి.'

'అది చావకముందే—'

'నీ అనుమానం నాకు తెలుసు. ఉద్యమం చావదు. ఒకరుపోతే వారి వెనక వేలాదిమంది, నేను పోతే నా వెనక నువ్వు ఉంటావు.'

'ఆమె బరువుగా నిట్టూర్చింది.

ఆ వేళంతా వార్డులోనేవుంది లీల. రాత్రి పది గంటలకు తండ్రినుంచి ఫోను వస్తే వెళ్ళింది. వెళ్ళేముందు 'ఎర్లీ మార్నింగ్'

అని చెవిలో ఊది వెళ్ళిపోయింది.

అతను సన్నగా నవ్వాడు.

రాత్రి నిద్రలేదు లీలకు. రెండుసార్లు ఫోన్ చేసి కనుక్కొంది. రోగి కోలుకుంటున్నట్లు చెప్పారు. ఉదయం ఆలస్యంగా లేచింది. ఎంత తొందరగా తెమిల్చినా తొమ్మిది గంటల కంటె ముందు రాలేక పోయింది హాస్పిటల్ కు.

వార్డుకు రాగానే పక్కపైన రాధాకృష్ణ లేకపోవటం చూసి ఆమె గుండెలు ఝల్లుమన్నాయి. కేస్‌షీట్ వెతికి తీసింది.

'పేషెంట్ డైడ్ ఎట్ 2-35 పి. ఎ.మ్.' అని ఉంది.

'సిస్టర్ !'

'ఎస్, డాక్టర్ !'

'బెడ్ నంబర్ థార్టీత్రీ ?'

'డెడ్ ....'

'తెలుసు. శవం ఎక్కడ ?'

'ఫొరెన్సిక్ డిపార్టుమెంట్ ....'

గబగబా మెట్లు దిగి కిందికి వెళ్ళింది. లిఫ్ట్ దగ్గర పదిమంది తోటీలు గుమిగూడి మాట్లాడుకుంటున్నారు.

'ఫొరెన్సిక్ డిపార్టుమెంటునుంచి ఒక శవం మాయమైందట.'

ఆమెకు ఏదో అర్థమైనట్లు వెనక్కు తిరిగి వార్డులో తన గదికి వెళ్ళిపోయింది. ఎంత ప్రయత్నించినా దుఃఖం ఆగటం లేదు. టాయిలెట్ టేబుల్ మీద పడి తనివితీరా ఏడ్చింది.

'డాక్టర్ ' సిస్టర్ పిలిచింది.

ఆమె లేవలేదు.

'డాక్టర్ '

'ఎస్ .. ' ఏమైంది డాక్టర్ ' ?

'ఏమీ కాలేదు.'

లేచి కూర్చుంది డాక్టర్ లీల. ముఖం అంతా కన్నీటితో తడిసి జేవురించిపోయింది.

'ఏడుస్తున్నారా డాక్టర్ ?'

'అవును.'

ఆమె ఎందుకని అడగలేదు.

'బొట్టు చెరిపేసుకున్నారు.'

'నేను చెరుపుకోలేదు.'

'తెచ్చేదా ?'

'వద్దు.'

ఆమె వెళ్ళిపోయింది.

లీల చెవిలో ఎవరో నెమ్మదిగా చెబుతున్నట్లనిపిస్తూంది.

'నేను పోతే నా వెనక నువ్వు ఉంటావు. నేను పోతే నేను పోతే, నా వెనక నువ్వు ఉంటావు... నేను పోతే '

ఆమె లేచి చకచకా అక్కణ్నుంచి వెళ్ళిపోయింది.

★